

Številka: 510-24/2017

Ljubljana, dne 30.11.2017

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Pobuda za sklenitev Sporazuma o zaposlovanju državljanov Republike Srbije v Republiki Sloveniji – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) ter 70. člena Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD in 31/15) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji

SKLEP

1. Vlada Republike Slovenije je sprejela pobudo za sklenitev Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Srbije o zaposlovanju državljanov Republike Srbije v Republiki Sloveniji in jo pošlje v potrditev Odboru za zunanjo politiko Državnega zbora Republike Slovenije.
2. Vlada Republike Slovenije je za pogajanja o sklenitvi sporazuma iz prejšnje točke imenovala delegacijo v naslednji sestavi:
 - Peter Pogačar, državni sekretar na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – vodja delegacije,
 - mag. Jurij Snoj, generalni direktor Direktorata za trg dela in zaposlovanje na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, član
 - Grega Malec, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – član,
 - Miha Šepec, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje – član,
 - Prevajalec/ka

Številka:

V Ljubljani, dne

mag. Lilijana Kozlovič
generalna sekretarka vlade

Priloge:

- predlog sklepa,
- pobuda za sklenitev Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Srbije o zaposlovanju državljanov Republike Srbije v Republiki Sloveniji
- osnutek besedila Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Srbije o zaposlovanju državljanov Republike Srbije v Republiki Sloveniji

Prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,

<ul style="list-style-type: none"> – Ministrstvo za zunanje zadeve, – Ministrstvo za notranje zadeve, – Ministrstvo za finance, – Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, – Informacijski pooblaščenec. 				
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:				
/				
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:				
– mag. Jurij Snoj, generalni direktor Direktorata za trg dela in zaposlovanje				
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:				
/				
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:				
<ul style="list-style-type: none"> – dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – Peter Pogačar, državni sekretar – mag. Jurij Snoj, generalni direktor Direktorata za trg dela in zaposlovanje – Grega Malec, sekretar, Sektor za zaposlovanje in migracije 				
5. Kratek povzetek gradiva:				
<p>Vlada RS je v letu 2010 sprejela Smernice za delovanje RS do Zahodnega Balkana (smernice so bile dopolnjene leta 2012), s katerimi je Vlada RS določila prednostna področja in ukrepe, potrebne za učvrstitev pozicije RS na Zahodnem Balkanu. Med drugim ukrepi se je RS na področju ekonomskih migracij zavezala k sklepanju dvostranskih sporazumov o zaposlovanju državljanov držav Zahodnega Balkana v Republiki Sloveniji. Načela predlaganih dvostranskih sporazumov vsebinsko izhajajo iz Resolucije o migracijski politiki RS in hkrati dosledno sledijo referenčnemu okviru politik EU na področju vzpostavljanja celovite migracijske politike.</p> <p>Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ) je trdno prepričano, da lahko s sklepanjem dvostranskih sporazumov Republika Slovenija proaktivno načrtuje dolgoročno zagotavljanje potreb po ustrezni delovni sili glede na potrebe slovenskega gospodarstva, demografske kazalce v prihodnjem desetletnem obdobju oziroma glede na aktualno stanja na slovenskem trgu dela. Na tej podlagi ter na podlagi pozitivnih izkušenj z izvajanjem bilateralnega sporazuma o zaposlovanju državljanov BIH v RS predlagamo sklenitev podobnega sporazuma tudi z Republiko Srbijo.</p>				
6. Presoja posledic za:				
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih			NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije			DA
c)	administrativne posledice			NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij			NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki			NE
e)	socialno področje			NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 			NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1		
SKUPAJ				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:				
Uveljavitev Sporazuma o zaposlovanju državljanov Republike Srbije v Republiki Sloveniji ne bo povzročila finančnih posledic.				
Stroški za delo delegacije bodo kriti iz sredstev MDDSZ in Zavoda RS za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: zavod), namenjenih za izvajanje njihovih aktivnosti na mednarodnem področju, pri čemer potne stroške za svoje člane delegacije krije ministrstvo oziroma zavod. Stroške prevajanja krije MDDSZ iz sredstev, namenjenih za mednarodno sodelovanje.				
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:				
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:			NE	
<ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 				
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:				

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Gradivo se na občine in združenja občin ne nanaša.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti: Pri pripravi gradiva sodelovanje javnosti ni potrebno.

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
---	----

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

Gradivo ni bilo objavljeno na spletni strani predlagatelja na podlagi 11. točke prvega odstavka 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Ur. l. RS, št. 51/06 – UPB, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14 in 19/15 – odl. US).

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
---	----

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
---	----

PETER POGAČAR
DRŽAVNI SEKRETAR

Na podlagi 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) ter 70. člena Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD in 31/15) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji

SKLEP

1. Vlada Republike Slovenije je sprejela pobudo za sklenitev Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Srbije o zaposlovanju državljanov Republike Srbije v Republiki Sloveniji in jo pošlje v potrditev Odboru za zunanjo politiko Državnega zbora Republike Slovenije.
2. Vlada Republike Slovenije je za pogajanja o sklenitvi sporazuma iz prejšnje točke imenovala delegacijo v naslednji sestavi:
 - Peter Pogačar, državni sekretar na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – vodja delegacije,
 - mag. Jurij Snoj, generalni direktor Direktorata za trg dela in zaposlovanje na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, član
 - Grega Malec, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – član,
 - Miha Šepec, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje – član,
 - Prevajalec/ka

Številka:

V Ljubljani, dne

mag. Lilijana Kozlovič
generalna sekretarka vlade

Priloge:

- predlog sklepa,
- pobuda za sklenitev Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Srbije o zaposlovanju državljanov Republike Srbije v Republiki Sloveniji
- osnutek besedila Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Srbije o zaposlovanju državljanov Republike Slovenije v Republiki Sloveniji

Prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za zunanje zadeve,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,
- Informacijski pooblaščenec.

**POBUDA ZA SKLENITEV SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO
REPUBLIKE SRBIJE O ZAPOSLOVANJU DRŽAVLJANOV REPUBLIKE SRBIJE V REPUBLIKI
SLOVENIJI**

Na podlagi 70. člena Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD in 31/15) dajemo pobudo za sklenitev Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Srbije o zaposlovanju državljanov Republike Srbije v Republiki Sloveniji.

1. Razlogi, zaradi katerih se predlaga sklenitev sporazuma

Vlada RS je v letu 2010 sprejela Smernice za delovanje RS do Zahodnega Balkana (smernice so bile dopolnjene leta 2012), s katerimi je Vlada RS določila prednostna področja in ukrepe, potrebne za učvrstitev pozicije RS na Zahodnem Balkanu. Med drugim ukrepi se je RS na področju ekonomskih migracij zavezala k sklepanju dvostranskih sporazumov o zaposlovanju državljanov držav Zahodnega Balkana v Republiki Sloveniji. Načela predlaganih dvostranskih sporazumov vsebinsko izhajajo iz Resolucije o migracijski politiki RS (Ur. l. RS, št. 106/02) in hkrati dosledno sledijo referenčnemu okviru politik EU na področju vzpostavljanja celovite migracijske politike.

MDDSZ je trdno prepričano, da lahko s sklepanjem dvostranskih sporazumov RS proaktivno načrtuje dolgoročno zagotavljanje potreb po ustrezni delovni sili glede na potrebe slovenskega gospodarstva, demografske kazalce v prihodnjih desetletjih obdobju oziroma glede na aktualno stanje na slovenskem trgu dela. Na tej podlagi ter na podlagi pozitivnih izkušenj z izvajanjem bilateralnega sporazuma o zaposlovanju državljanov BIH v RS (v nadaljnjem besedilu: sporazum) predlagamo sklenitev podobnega sporazuma tudi z Republiko Srbijo.

MDDSZ v načelu podpira sklepanje dvostranskih sporazumov z drugimi državami Zahodnega Balkana, saj iz te regije na slovenski trg dela prihaja več kot 90 % vseh delavcev migrantov. Na podlagi pozitivnih učinkov dosedanjega izvajanja sporazuma lahko ugotovimo naslednje, in sicer:

- nov sistem zaposlovanja, utemeljen na podlagi določb sporazuma, je v primerjavi s prejšnjo ureditvijo bistveno izboljšal način zaposlovanja delavcev migrantov v Sloveniji ter v veliki meri prispeval k večji pravni varnosti delavcev migrantov, saj je prekinil sporne prakse slovenskih delodajalcev, ki so državljane BIH zaposlovali preko raznih posrednikov, velikokrat na račun zmanjšanja obsega oziroma celo načrtnega kršenja njihovih osnovnih delavskih pravic;
- tovrsten režim urejanja zakonitih migracijskih tokov lahko poteka samo na podlagi tesnega in aktivnega sodelovanja med pristojnimi izvajalci sporazuma na eni ter predstavniki delodajalcev oziroma delavcev na drugi strani;
- z okrevanjem slovenskega gospodarstva pa se povečujejo tudi potrebe delodajalcev po ustrezni delovni sili, kar se lepo zrcali v številu novih zaposlitev tuje delovne sile v zadnjem letu. Vsekakor MDDSZ ocenjuje, da mora država, ob upoštevanju razmer na slovenskem trgu dela, slovenskemu gospodarstvu dolgoročno zagotoviti dovolj ustrezne delovne sile za njegovo normalno delovanje;
- slednje se lahko, po trdnem prepričanju MDDSZ, učinkovito zagotovi le s sklepanjem dvostranskih sporazumov o zaposlovanju delavcev migrantov v RS, saj se z dvostranskimi sporazumi države postopki drugače uredijo, poenostavijo ter pospešijo tako v prid krepitve gospodarstev obeh držav, ob hkratnem zagotavljanju ustrezne pravne varnosti delavcev migrantov.

Glede na to, da so državljani Republike Srbije po številu zaposlitev v RS krepko na drugem mestu, za državljani BIH, ocenjujemo, da bi bilo zelo smotno predlagati sklenitev bilateralnega sporazuma o zaposlovanju državljanov Republike Srbije v RS.

2. Bistveni elementi mednarodne pogodbe

Osnutek Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Srbije o zaposlovanju delavcev migrantov iz Republike Slovenije določa naslednje ključne elemente, in sicer:

- pogoje in obseg zaposlovanja državljanov Republike Srbije v Republiki Sloveniji;
- pogoje in postopke za izdajo dovoljenja za dostop na slovenski trg dela;
- obveznosti in dolžnosti delodajalcev in delavcev migrantov;
- spodbujanje pred-integracijskih procesov za vključitev na trg dela in družbo države zaposlitve v državo izvora ter
- pogoje za ponovno vrnitev v državo zaposlitve.

Pogoji in obseg zaposlovanja

V skladu z določili tega sporazuma se lahko zaposlujejo samo tisti državljani Republike Srbije, ki so že na voljo na trgu dela v državi pogodbenici (so prijavljeni v evidenci brezposelnih v državi izvora). Odstopanje od tega splošnega pravila je omogočeno pri zaposlovanju tistih visoko strokovnih delavcev migrantov, ki jih bodo delodajalci želeli zaposliti in jih za to delo tudi primerno plačati. Sezonski delavci, ki bodo v Sloveniji zaposleni, se bodo načeloma morali vrniti v državo izvora, razen če bi želeli nadaljevati zaposlitev pri istem delodajalcu, pri katerem so opravljali že sezonsko zaposlitev.

Iz sporazuma pa so izvzeti državljani Republike Srbije, katerim je bila v Republiki Sloveniji priznana pravica do dolgotrajnega prebivanja, kateri v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi pravice do združevanja družine, kateri v RS prebivajo na podlagi zakona o mednarodni zaščiti ter še nekatere druge kategorije visokokvalificiranih kadrov (npr. raziskovalci, šolarji, imetniki EU »modre karte«)

Letni obseg sprejema oz. številčno omejevanje zaposlovanja delavcev migrantov lahko določi pristojni organ RS na podlagi stanja in gibanj na trgu dela in izraženih potreb delodajalcev. Seznam potreb po rednem in sezonskem zaposlovanju se bo oblikoval najmanj enkrat vsako četrletje.

Pogoje in postopke za izdajo dovoljenja

S protokolom o izvajanju sporazuma se natančneje določi postopek izbire kandidatov in način sodelovanja med pristojnimi organi pogodbenic. Delavcu migrantu se bo izdalo dovoljenje za obdobje treh let.

Delodajalci morajo za prvo leto zaposlitve z delavcem migrantom skleniti pogodbo o zaposlitvi najmanj za eno leto. Delodajalec ima tudi možnost uvedbe poskusnega dela, ki bo delodajalcu omogočil, da delavca migranta, ki se ne bo izkazal oziroma delodajalec z njegovim delom ne bo zadovoljen, odpusti brez posebnih razlogov. V primeru, da tega ne stori v treh mesecih, pa delavca lahko odpusti le na podlagi razlogov navedenih v zakonu, ki ureja delovna razmerja. S tem smo na eni strani želeli doseči večjo fleksibilnost delodajalcev in po drugi strani določeno mero varnosti za delavca migranta. Ta se vrne v državo izvora in se lahko po tem sporazumu ponovno zaposli, ko izpolni pogoj prijave na agenciji za zaposlovanje.

Obveznosti in dolžnosti delodajalcev in delavcev migrantov

Po prvem letu se delavcu migrantu na podlagi dovoljenja omogoči prost dostop do trga dela. Delavec migrant po enem letu ni več vezan na enega delodajalca in si lahko poišče boljše zaposlitev (boljši pogoji, večje plačilo), ustanovi gospodarsko družbo oziroma se zaposli pri agenciji, registrirani za posredovanje dela delavca drugim uporabnikom. S tem želimo doseči večjo fleksibilnost in zmanjšati neskladja na trgu dela. Delavci migranti bodo po našem mnenju bolj stimulirani za npr. pridobivanje poklicnih kvalifikacij in bolj zaščiteni pred zlorabami delodajalcev.

Pri odpovedi zaposlitve zaradi krivdnih razlogov na strani delavca migranta izhajamo iz predpostavke, da nameni delavca migranta niso dobronamerni, zato se mu delovno dovoljenje odvzame in razveljavi. Tak delavec migrant se mora nemudoma vrniti v državo izvora, razen v primeru izpolnjevanja pogojev za uveljavitev pravice do nadomestila za brezposelnost.

Glede odpovedi s strani delavca migranta sporazum predvideva, da ob morebitni izgubi zaposlitve zaradi izredne odpovedi iz razlogov na strani delodajalcev (npr. neizplačevanje plač in prispevkov, neizpolnjevanje drugih pogodbenih obveznosti) v prvem letu veljavnosti dovoljenja ponovno zaposli na

istem delovnem mestu, pod pogojem, da se v 30 dneh od prenehanja delovnega razmerja ponovno vključi v obvezno socialno zavarovanje države zaposlitve. V tem primeru se delavec migrant lahko ponovno zaposli po tem sporazumu, če izpolnjuje vse pogoje, tudi v skladu z nacionalno zakonodajo na področju prebivanja. Če delavec migrant odpove pogodbo o zaposlitvi po prvem letu zaposlitve, ima pravico do prostega dostopa do trga dela, zato se mu delovno dovoljenje ne razveljavi, če se zaposli pri drugem delodajalcu ali se samozaposli v roku 30 dni od izgube zaposlitve.

Delavcu migrantu se v primeru, da ostane brezposeln brez svoje krivde, omogoči iskanje druge zaposlitve na trgu dela. To je možno v primeru, ko mu pripada denarno nadomestilo za čas brezposelnosti. Če mu ne uspe najti zaposlitve v tem času, se mora vrniti v državo izvora.

Spodbujanje vračanja in vključitev na trg dela in v družbo po vrnitvi v državo izvora

Sporazum spodbuja prostovoljno vrnitev v državo izvora po poteku veljavnosti dovoljenja. Pomen koncepta krožnih migracij predstavlja enega izmed ključnih elementov v sporazumu. Vsi delavci migranti, ki se zaposlujejo v skladu s tem sporazumom, se morajo v načelu prostovoljno vrniti v svojo državo izvora. Naloga mešane komisije za izvajanja sporazuma je nadzor in spremljanje izvajanja tega koncepta ter reševanje morebitnih težav.

Pod določenimi pogoji se določenim kategorijam delavcem migrantom ni potrebno vrniti.

Pogoji za ponovno vrnitev v državo zaposlitve

Sporazum omogoča ponovno zaposlitev v državi zaposlitve in s tem sklene krog toka delovnih migracij med državo zaposlitve in državo izvora. Ideja je, da se vrnitev v državo zaposlitve omogoči vsem, ki so se prostovoljno vrnili v državo izvora in se poskušali integrirati v izvorno družbo, se zaposliti ali začeti s podjetniškimi aktivnostmi.

Država izvora pa ima možnost, da zadrži ponovno zaposlitev delavca migranta v državi zaposlitve, če zavrne ustrezno (glede na njegovo izobrazbo, plačo oziroma druge kriterije) zaposlitev v državi izvora. Namen te določbe je v tem, da ima država izvora možnost nadzirati tokove delovnih migracij svojih državljanov ter uravnavanja neskladij na svojem trgu dela.

3. Predlog za sestavo delegacije in predračun stroškov za njeno delo ter njihovo pokritje

Za določitev in uskladitev besedila sporazuma se predlaga določitev delegacije v naslednji sestavi:

- Peter Pogačar, državni sekretar na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – vodja delegacije,
- mag. Jurij Snoj, v.d. generalnega direktorja Direktorata za trg dela in zaposlovanje na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, član
- Grega Malec, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – član,
- Miha Šepec, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje – član,
- Prevajalec/ka

Stroški za delo delegacije bodo kriti iz sredstev udeleženih ministrstev ter Zavoda RS za zaposlovanje (v nadaljevanju: zavod), namenjenih za izvajanje njihovih aktivnosti na mednarodnem področju, pri čemer potne stroške za svoje člane delegacije krije vsako ministrstvo oziroma zavod. Stroške prevajanja krije Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti iz sredstev, namenjenih za mednarodno sodelovanje.

4. Predlog stališč delegacije

Delegacija bo zastopala stališča, usklajena med Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvom za zunanje zadeve, Ministrstvom za finance, Ministrstvom za notranje zadeve, Informacijskim pooblaščenecem, Službo Vlade RS za zakonodajo in Zavodom RS za zaposlovanje, v skladu z načeli in pravnimi pravili veljavnega mednarodnega in notranjega prava, ki so upoštevana v predlogu sprememb in dopolnitev sporazuma, priloženega pobudi.

5. Parafiranje

Usklajeno besedilo sporazuma bo parafiral vodja delegacije.

6. Ratifikacija in vpliv na veljavno zakonodajo

Sporazum med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Srbije o zaposlovanju državljanov Republike Slovenije v Republiki Sloveniji ratificira Državni zbor Republike Slovenije. Zaradi uveljavitve sporazuma v Republiki Sloveniji ne bo potrebna sprememba veljavnih predpisov in zakonodaje s tega področja.

7. Ocena potrebnih finančnih sredstev

Uveljavitev Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Srbije o zaposlovanju državljanov Republike Srbije v Republiki Sloveniji ne bo povzročila finančnih posledic.

8. Predlog odobritve začasne uporabe pogodbe: /

9. Izjava o primernosti sklenitve pogodbe z vidika skladnosti s pravnim redom in usmeritvami Evropske unije

Gradivo ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

- OSNUTEK -

SPORAZUM
MED
VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE
IN
VLADO REPUBLIKE SRBIJE
O
ZAPOSLOVANJU DRŽAVLJANOV REPUBLIKE SRBIJE
V REPUBLIKI SLOVENIJI

Vlada Republike Slovenije in Vlada Republike Srbije (v nadaljevanju pogodbenici) sta se

v želji po krepitvi dosedanjega odličnega sodelovanja med pogodbenicama,

v prepričanju, da je ta sporazum, temelječ na skrbno načrtovani migracijski politiki, ustrezna podlaga za celovito ureditev zakonitega zaposlovanja državljanov Republike Srbije v Republiki Sloveniji,

na podlagi partnerskega dialoga in skupne odgovornosti za uravnavanje migracijskih tokov in zaradi učinkovitejšega preprečevanja nezakonitih migracij,

upoštevajoč koristne učinke kroženja delovne sile, prostovoljnega vračanja delavcev migrantov v državo izvora in etične kadrovske politike v prid zmanjševanju bega možganov,

zavedajoč se tudi pomembnosti vključevanja promocije razvojnih politik, spodbujanja nastajanja novih delovnih mest, ustvarjanja boljših življenjskih razmer in zagotavljanja splošnega napredka pogodbenic,

v skladu z veljavno zakonodajo pogodbenic in mednarodnimi pogodbami, ki veljajo v pogodbenicah,

dogovorili:

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(predmet sporazuma)

(1) Ta sporazum določa:

- a) pogoje in obseg zaposlovanja državljanov Republike Srbije v Republiki Sloveniji;
- b) pogoje in postopke za izdajo dovoljenja, ki omogoča zaposlitev;
- c) pravice in obveznosti delodajalcev in delavcev migrantov;
- d) spodbujanje integracijskih procesov za vključitev na trg dela in v družbo države zaposlitve;
- e) način izmenjave informacij med pristojnima nosilcema izvajanja sporazuma;
- f) pogoje za ponovno vrnitev v državo zaposlitve;
- g) spremljanje in nadzor nad izvajanjem sporazuma s strani pristojnih organov.

(2) Vstop državljanov države izvora v državo zaposlitve in njihovo prebivanje v njej ureja zakonodaja države zaposlitve. Pravice, ki izhajajo iz tega sporazuma, se ne nanašajo na pravico do prebivanja v državi zaposlitve.

2. člen

(opredelitev pojmov)

Za namene tega sporazuma imajo posamezni pojmi naslednji pomen:

- a) »država zaposlitve« je Republika Slovenija;
- b) »država izvora« je Republika Srbija;
- c) »delodajalec« je vsaka pravna ali fizična oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, ki izpolnjuje vse pogoje za pridobitev dovoljenja v skladu z zakonodajo;

- d) »delavec migrant« je državljan Republike Srbije s stalnim prebivališčem v državi izvora, ki se začasno zaposli v državi zaposlitve;
- e) »zaposlitev« pomeni zaposlitev pri delodajalcu za polni delovni čas;
- f) »poimenska zaposlitev« pomeni zaposlitev delavca migranta pri delodajalcu na podlagi delodajalčeve poimenske zahteve brez postopka oglaševanja in izbire kandidata;
- g) »strokovna zaposlitev« pomeni zaposlitev pri delodajalcu, za katero delavec migrant prejme plačilo v višini najmanj trikratnika minimalne plače v državi zaposlitve;
- h) »dovoljenje« je dovoljenje, ki omogoča zaposlitev in se izda pod pogoji, določenimi s tem sporazumom;
- i) »pristojni organ« v Republiki Sloveniji je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, v Republiki Srbiji
- j) »pristojni nosilec« je v Republiki Sloveniji Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, v Republiki Srbiji pa
- k) »zakonodaja« so zakoni in drugi predpisi, ki veljajo v eni od pogodbenic.

3. člen **(področje uporabe)**

- (1) Zaposlovanje delavcev migrantov iz države izvora se lahko izvaja le na podlagi določb tega sporazuma.
- (2) Sporazum se uporablja za zaposlovanje delavcev migrantov, ki so:
 - a) kot brezposelne osebe prijavljeni pri pristojnih javnih službah za zaposlovanje v državi izvora in
 - b) starejši od 18 let.
- (3) Ta sporazum se uporablja tudi za tiste delavce migrante, ki ne izpolnjujejo pogoja iz točke a) drugega odstavka tega člena oziroma so v delovnem razmerju v državi izvora, pod pogojem, da bodo v državi zaposlitve opravljali strokovno zaposlitev in jih bo izbral delodajalec.
- (4) Ta sporazum se ne nanaša na državljane države izvora:
 - a) ki so na dan uveljavitve tega sporazuma zakonito zaposleni v državi zaposlitve;
 - b) v primeru sezonske zaposlitve, zaposlitve poslovodnih delavcev in v primeru zaposlitve oziroma prostovoljnega dela zaradi usposabljanja in izpopolnjevanja na področju medicine;
 - c) ki jim je bilo v državi zaposlitve v skladu z zakonodajo izdano dovoljenje za stalno prebivanje;
 - d) ki v državi zaposlitve prebivajo na podlagi združevanja družine;
 - e) ki v državi zaposlitve prebivajo na podlagi zakona, ki ureja mednarodno zaščito;
 - f) ki jim je v državi zaposlitve v skladu z zakonodajo priznan status raziskovalca;
 - g) ki v državi zaposlitve ustanovijo ali soustanovijo osebno gospodarsko družbo in na podlagi ustanoviteljskih pravic zastopajo družbo ali se registrirajo kot samostojni podjetniki posamezniki;
 - h) ki na podlagi šolanja v državi zaposlitve lahko pridobijo soglasje za zaposlitev, samozaposlitev ali delo pristojnega nosilca v skladu z zakonodajo države zaposlitve;
 - i) za katere se uporablja Direktiva Sveta 2009/50/ES z dne 25. maja 2009 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene visokokvalificirane zaposlitve (UL L št. 155 z dne 18. 6. 2009, str. 17).

4. člen **(obseg sprejema)**

- (1) Letni obseg sprejema delavcev migrantov lahko določi pristojni organ države zaposlitve na podlagi stanja na trgu dela in izraženih potreb delodajalcev po zaposlovanju delavcev migrantov v skladu z zakonodajo in prakso.
- (2) Pristojni nosilec v državi zaposlitve v sodelovanju z delodajalci najmanj enkrat v vsakem četrtletju tekočega leta pripravi seznam potreb po zaposlovanju delavcev migrantov in ga pošlje pristojnemu nosilcu v državi izvora.
- (3) Delodajalci lahko prijavijo potrebe po zaposlovanju, če izpolnjujejo pogoje, določene z zakonodajo države zaposlitve.
- (4) Pristojni nosilec države izvora na podlagi potreb delodajalcev opravi postopek izbire oziroma vabljenja ustreznih kandidatov za zasedbo prostih delovnih mest.
- (5) Država izvora lahko v skladu s svojo zakonodajo omeji zaposlovanje posameznih poklicnih skupin, za katere se na podlagi analize stanja in potreb na trgu dela države izvora oceni, da bi njihov odhod v državo zaposlitve ogrozil stanje na trgu dela države izvora.

5. člen **(meddržavna komisija)**

- (1) Za spremljanje izvajanja tega sporazuma se ustanovi meddržavna komisija (v nadaljevanju komisija).
- (2) Vsaka pogodbenica na predlog pristojnega organa imenuje v komisijo največ pet predstavnikov.
- (3) Komisija se sestaja najmanj enkrat letno izmenično na ozemlju ene od pogodbenic, po potrebi pa tudi na izrednih zasedanjih na predlog katere koli pogodbenice.

6. člen **(uporabne informacije)**

- (1) Pristojni organ in pristojni nosilec v državi zaposlitve zaradi boljšega obveščanja izbranih kandidatov za zaposlitev pripravita informacije o splošnih življenjskih razmerah, pogojih vstopa, prebivanja in dela ter o pravicah in dolžnostih delavcev migrantov v državi zaposlitve.
- (2) Pogodbenici v okviru pristojnosti in rednega delovanja komisije proučita možnost izvajanja osnovnega tečaja slovenskega jezika ter programa seznanjanja s slovensko zgodovino, kulturo in pravno ureditvijo.

II. PRIDOBITEV DOVOLJENJA

7. člen **(postopek izbire delavca migranta)**

- Pristojna organa s protokolom določita način sodelovanja med pristojnima nosilcema, in sicer:
- a) način oblikovanja seznama potreb v državi zaposlitve z obveznimi podatki o prostem delovnem mestu;
 - b) način in termine pošiljanja seznama potreb pristojnega nosilca države zaposlitve pristojnemu nosilcu države izvora;
 - c) postopek izbire oziroma vabljenja delavcev migrantov v državi izvora;

- d) rok za pošiljanje seznama kandidatov za zasedbo posameznih prostih delovnih mest delodajalcem v državi zaposlitve;
- e) način in rok, v katerem delodajalec in delavec migrant podpišeta pogodbo o zaposlitvi.

8. člen **(pogodba o zaposlitvi)**

- (1) Pogodba o zaposlitvi se sklone najmanj za obdobje enega leta.
- (2) V pogodbi o zaposlitvi lahko delodajalec določi trimesečno poskusno delo.
- (3) Delodajalec lahko med poskusnim delom delavcu migrantu odpove pogodbo o zaposlitvi, če delavec migrant ne dosega pričakovanih rezultatov dela.

9. člen **(vstop delavca migranta v državo zaposlitve in prebivanje v njej ter prijava začetka dela)**

- (1) Na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi država zaposlitve izda dovoljenje z veljavnostjo treh let.
- (2) Delavec migrant vstopi v državo zaposlitve in prebiva v njej v skladu z zakonodajo. Po vstopu v državo zaposlitve se mora javiti delodajalcu, ki ga mora v 15 dneh od dneva vročitve dovoljenja za prebivanje prijaviti v socialno zavarovanje države zaposlitve, sicer se dovoljenje razveljavi.
- (3) Zaradi objektivnih razlogov se lahko v skladu z zakonodajo države zaposlitve rok iz drugega odstavka tega člena podaljša.
- (4) Vse stroške v postopku izdaje dovoljenja krije delodajalec.

III. PRAVICE IN OBVEZNOSTI DELAVCEV MIGRANTOV

10. člen **(mobilnost na trgu dela v državi zaposlitve)**

- (1) Prvo leto zaposlitve mora biti delavec migrant zaposlen pri delodajalcu, ki je vložil vlogo za izdajo dovoljenja, oziroma pri njegovem pravnem nasledniku.
- (2) Po preteku prvega leta zaposlitve ima delavec migrant v preostalem obdobju veljavnosti dovoljenja prost dostop na slovenski trg dela.

11. člen **(prehod iz sezonske zaposlitve)**

Po končani sezonski zaposlitvi lahko delodajalec ne glede na določbe tega sporazuma zaprosi in pridobi dovoljenje za delavca migranta, ki je pri njem predhodno opravljaj sezonsko delo.

12. člen **(enako obravnavanje v državi zaposlitve)**

Delavci migranti so upravičeni do enakega obravnavanja kot državljani države zaposlitve, zlasti glede:

- a) delovnih pogojev, vključno s plačo in prenehanjem pogodbe o zaposlitvi ter glede varnosti in zdravja pri delu;
- b) svobode združevanja in članstva v organizaciji, ki zastopa delavce ali delodajalce, ali v kateri koli organizaciji, katere člani opravljajo poseben poklic, vključno s koristmi, ki jih zagotavljajo te organizacije, v skladu z zakonodajo o javnem redu in javni varnosti;
- c) izobraževanja in poklicnega usposabljanja.

13. člen **(socialno zavarovanje)**

Za izvajanje tega sporazuma se področje socialnega zavarovanja ureja skladno z zakonodajo in sklenjenimi mednarodnimi pogodbami pogodbenic.

14. člen **(preverjanje izobrazbe in poklicnih kvalifikacij)**

- (1) Izobrazba in poklicne kvalifikacije se preverjajo oziroma dokazujejo v skladu z zakonodajo pogodbenic.
- (2) Pristojna organa lahko v sodelovanju z drugimi organi pogodbenikov, pristojnimi za priznavanje izobrazbe oziroma poklicnih kvalifikacij, s posebnim protokolom določita ugodnejšo obravnavo priznavanja izobrazbe ali poklicnih kvalifikacij, kot jo določa zakonodaja pogodbenikov.

15. člen **(nastanitev delavca migranta v državi zaposlitve)**

Delodajalec mora glede nastanitve delavcev migrantov spoštovati zakonodajo države zaposlitve.

16. člen **(prenehanje pogodbe o zaposlitvi)**

- (1) Če delavec migrant na podlagi prenehanja pogodbe o zaposlitvi izgubi zaposlitev v prvem letu zaposlitve, mora delodajalec o tem pisno obvestiti pristojnega nosilca. Pristojni nosilec sproži vse potrebne postopke za prenehanje veljavnosti dovoljenja in vrnitev delavca migranta v državo izvora, razen v primeru delavca migranta, ki izpolnjuje pogoje za uveljavljanje pravice do nadomestila za brezposelnost.
- (2) V primeru iz prvega odstavka tega člena delavcu migrantu, ki je izgubil zaposlitev zaradi izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz razlogov na strani delodajalca, dovoljenje v skladu z zakonodajo države zaposlitve ne preneha veljati, če delavec migrant v 30 dneh od prenehanja delovnega razmerja sklene novo pogodbo o zaposlitvi pri drugem delodajalcu in za enako delovno mesto, za katero je bilo dovoljenje izdano, ter se v državi zaposlitve vključi v socialno zavarovanje.
- (3) V primeru iz prvega odstavka tega člena delavcu migrantu, ki je opravljal strokovno zaposlitev, dovoljenje ne preneha veljati, če v 30 dneh od prenehanja delovnega razmerja sklene novo pogodbo o zaposlitvi in se v državi zaposlitve vključi v socialno zavarovanje.
- (4) Po prvem letu zaposlitve se mora delavec migrant v primeru izgube zaposlitve zaradi prenehanja pogodbe o zaposlitvi in pod pogojem, da ni upravičen do denarnega

nadomestila za brezposelnost, v 30 dneh ponovno vključiti v socialno zavarovanje v državi zaposlitve na podlagi nove zaposlitve ali samozaposlitve. V nasprotnem primeru pristojni nosilec sproži vse potrebne postopke za prenehanje veljavnosti dovoljenja in vrnitev delavca migranta v državo izvora.

17. člen **(primer brezposelnosti v državi zaposlitve)**

- (1) Delavec migrant, ki izgubi zaposlitev, ima pravico, da se v skladu z zakonodajo države zaposlitve in mednarodnimi sporazumi prijavi v evidenco brezposelnih oseb.
- (2) Delavec migrant, ki izgubi zaposlitev, lahko v skladu z zakonodajo države zaposlitve in mednarodnimi sporazumi uveljavlja svoje pravice na podlagi brezposelnosti kot tudi druge pravice iz socialnega zavarovanja.
- (3) Delavec migrant se lahko med prejemanjem nadomestila za brezposelnost zaposli pri katerem koli delodajalcu v Republiki Sloveniji oziroma samozaposli v skladu z zakonodajo države zaposlitve.
- (4) Če delavec migrant izkoristi ali izgubi pravico do denarnega nadomestila za brezposelnost pred iztekom veljavnosti dovoljenja in se medtem ne zaposli, mu dovoljenje preneha veljati. V tem primeru pristojni nosilec sproži vse potrebne postopke za vrnitev delavca migranta v državo izvora.

18. člen **(drugi razlogi za prenehanje veljavnosti dovoljenja)**

- (1) Dovoljenje delavcu migrantu preneha veljati v primerih, ki so določeni z zakonodajo države zaposlitve za umik soglasja za enotno dovoljenje za bivanje in delo, ali če:
 - a) delodajalec delavca migranta odpusti med poskusnim delom, razen če je delavec migrant upravičen do denarnega nadomestila;
 - b) delavec migrant odpove pogodbo o zaposlitvi in se v roku iz četrtega odstavka 16. člena tega sporazuma ne zaposli pri drugem delodajalcu ali se ne samozaposli;
 - c) delavcu migrantu preneha veljati dovoljenje za prebivanje;
 - d) je proti delavcu migrantu vložena pravnomočna obtožnica zaradi storitve kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti.
- (2) Delavci migranti, ki so v državi zaposlitve pravnomočno obsojeni zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in delavci migranti, ki po preteku veljavnosti dovoljenja v državi zaposlitve prebivajo nezakonito, ne morejo ponovno pridobiti dovoljenja oziroma se zaposliti v državi zaposlitve.

19. člen **(pravno varstvo)**

O pritožbah zoper sklepe in odločbe, ki jih v postopku na prvi stopnji izda pristojni nosilec države zaposlitve, odloča pristojni organ v državi zaposlitve.

IV. VRNITEV V DRŽAVO IZVORA

20. člen

(prostovoljna vrnitev v državo izvora)

- (1) Po prenehanju veljavnosti dovoljenja pristojni nosilec o tem obvesti organ, ki je v skladu z zakonodajo pristojen za razveljavitev dovoljenja za prebivanje. Po prenehanju veljavnosti dovoljenja za prebivanje se delavec migrant prostovoljno vrne v državo izvora, sicer sledi prisilna odstranitev iz države zaposlitve v skladu z njeno zakonodajo.
- (2) Po prihodu v državo izvora morajo delavci migranti svoj prihod prijaviti v državi izvora.
- (3) Komisija na svojih rednih zasedanjih nadzoruje izvajanje prostovoljnega vračanja delavcev migrantov in pristojne organe pogodbenic opozarja na morebitne kršitve.

21. člen

(izjeme od načela prostovoljne vrnitve)

- (1) Delavec migrant lahko svoje dovoljenje podaljša za nadaljnja tri leta, če:
 - a) ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi še najmanj za eno leto in mu je bila v državi zaposlitve priznana pravica do združevanja družine v skladu z zakonodajo;
 - b) je bil pred potekom veljavnosti dovoljenja najmanj eno leto zaposlen in ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi še najmanj za eno leto;
 - c) je med veljavnostjo dovoljenja opravljal strokovno zaposlitev najmanj eno leto in ima sklenjeno pogodbo za strokovno zaposlitev še najmanj za eno leto;
 - d) je med veljavnostjo dovoljenja pridobil dodatna znanja oziroma poklicne kvalifikacije in na podlagi tega opravljal strokovno zaposlitev najmanj šest mesecev ter ima sklenjeno pogodbo za strokovno zaposlitev še najmanj za eno leto.
- (2) V skladu s svojo zakonodajo lahko država izvora v skladu s petim odstavkom 4. člena tega sporazuma zavrne izdajo soglasja za podaljšanje dovoljenja delavcu migrantu iz točk c) in d) prvega odstavka tega člena, če se mu zagotovi zaposlitev s primerljivo plačo v državi izvora.
- (3) V primeru iz točk a) in b) prvega odstavka tega člena pristojni nosilec države zaposlitve o podaljšanju dovoljenja obvesti pristojnega nosilca države izvora.
- (4) V primeru iz točk c) in d) prvega odstavka tega člena mora pristojni nosilec države zaposlitve pred podaljšanjem dovoljenja pridobiti pisno soglasje pristojnega nosilca države izvora.
- (5) Stroške podaljšanja dovoljenja krije delavec migrant.

22. člen

(sprejem delavca migranta v državo izvora)

- (1) Država izvora v skladu s svojo zakonodajo nemudoma in brez odlašanja ponovno sprejme vse delavce migrante, ki jim je dovoljenje prenehalo veljati.
- (2) Pristojni nosilec države izvora obvesti pristojnega nosilca države zaposlitve o vrnitvi delavca migranta v državo izvora.

V. PONOVNO VRAČANJE V DRŽAVO ZAPOSLOTITVE

23. člen

(pogoji in postopki za ponovno zaposlitev)

- (1) Delavcu migrantu, ki je bil na podlagi tega sporazuma že zaposlen v državi zaposlitve in se je po prenehanju veljavnosti dovoljenja prostovoljno vrnil v državo izvora, se omogoči ponovna vrnitev v državo zaposlitve zaradi zaposlitve pod pogoji, določenimi s tem sporazumom.
- (2) Če dovoljenje preneha veljati zaradi poteka časa, za katerega je bilo izdano, je ponovna vrnitev delavca migranta iz prvega odstavka tega člena možna po najmanj šestmesečni prekinitvi zakonitega bivanja v državi zaposlitve.
- (3) Pristojni nosilec države izvora lahko onemogoči ponovno zaposlitev delavca migranta v državi zaposlitve, če je delavec migrant odklonil ustrezno zaposlitev v državi izvora.

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

24. člen (reševanje sporov)

Morebitni spori v zvezi z razlago ali uporabo tega sporazuma se rešujejo na rednih in izrednih zasedanjih komisije.

25. člen (začasna prekinitve izvajanja sporazuma)

- (1) Vsaka pogodbenica lahko začasno v celoti ali delno prekine izvajanje tega sporazuma zaradi razlogov državne varnosti, javnega reda ali javnega zdravja in stanja na trgu dela.
- (2) Začasna prekinitve začne ali preneha veljati, ko druga pogodbenica o tem prejme uradno obvestilo.

26. člen (veljavnost sporazuma)

- (1) Ta sporazum začne veljati prvi dan drugega meseca po prejemu zadnjega uradnega obvestila, s katerim se pogodbenici obvestita, da je končan notranjepravni postopek, potreben za začetek veljavnosti sporazuma.
- (2) Ta sporazum je sklenjen za nedoločen čas. Vsaka pogodbenica ga lahko odpove z uradnim obvestilom drugi pogodbenici. Odpoved začne veljati prvi dan tretjega meseca po prejemu uradnega obvestila.

Sestavljeno v _____ dne _____ v dveh izvornikih v slovenskem in srbskem jeziku, pri čemer sta obe besedili enako verodostojni.

ZA VLADO
REPUBLIKE SLOVENIJE

ZA VLADO
REPUBLIKE SRBIJE